

DÆS

Program for efteråret 2026

København

Torsdag d. 10. september, kl. 19

Lokale:

En nyopdaget tempelpylon i Ægypten, v. *Ole Herslund, PhD, ægyptolog/arkæolog, Athribis-Projekt (DFG) Eberhard Karls Universitet Tübingen*

I Athribis, Sohag, findes levnene af en mægtig tempelpylon, der for nylig er blevet udgravet. Pylonen er blandt de største i oldægyptisk tempelarkitektur og er dekoreret med fine ritualsener i hævet og sænket relief, der engang var fuldt bemalet, foruden mystiske og praktisk talt ulæselige indskrifter skrevet med kryptografiske hieroglyffer.

Særligt nordtårnet af pylonen viste sig at have en enestående plan, og inden i det var der bevaret adskillige arkæologiske lag og installationer. Gennem detaljerede udgravninger og optegninger gør disse levninger os i stand til at fortælle hele pylonens historie: fra monumental og kultisk tempelport i græsk-romersk tid, over flere efterlivsfaser i senantikken, til den endte sine dage som stenbrud i den tidligste middelalder.

Lørdag d. 24. oktober, kl. 11 og 12.30

Omvisning på Nationalmuseet, v. *Mette Gregersen, cand.phil.*

- husk tilmelding

Den ægyptiske udstilling på Nationalmuseet er ikke så stor; men den komplette mængde er dog over 4500 genstande, som for manges vedkommende har deres egen spændende historie. En del af dem er bragt til landet af eksempelvis den fynske adelsmand, Jesper Friis, som besøgte Ægypten i 1618 og blandt andet bragte to låg til sarkofager med sig hjem. De fik en omskiftelig tilværelse, før de fandt deres endelige plads på museet. Arkæolog og professor i medicin Ole Worm, som levede under Christian IV, grundlagde sit eget museum, Wormianum, og herfra stammer bl.a. en ushabtfigur. Også de to kendte ekspeditionsledere, Frederik Ludvig Norden og Carsten Niebuhr bidrog i 1700-tallet med genstande fra Ægypten, og det drejede sig om kanopekrukker og en hjerteskarabæ.

Disse forskellige genstande sammen med mange andre overgik til Det kongelige Kunstkammer, stiftet af Frederik III, og i 1853 flyttede samlingerne til Prinsens Palæ, hvor museet fik sit nuværende navn i 1892. De her omtalte genstande er kun nogle få af alle dem, man kan se på

Nationalmuseet. Vi skal også se vesiren Ptah-wash' skindør, steler, en udrullet dødebog og gravudstyr samt genstande fra dagliglivet.

Vi mødes i forhallen og mød gerne i god tid, så vi kan begynde præcist. Vi får gratis entré.

Da der ikke er megen plads i de enkelte sale, er der et maksimumsantal på 15 til hver omvisning. Man bedes tilmelde sig på mail til Mette på dalengen18@hotmail.com og skrive det ønskede tidspunkt. Der vil blive svaret på tilmeldingerne efterfølgende (efter 8/9). Vær også sød at give besked, hvis I bliver forhindret.

Torsdag d. 5. november, kl. 18

Lokale:

The Lebanese cedar forest and the Egyptian desert: on Pre- and Early Dynastic animals, ships, and mummies, v. *Fanni Faegersten, PhD, Senior International Officer, HT-International Office, Joint Faculties of Humanities and Theology, Lund University*

During the past decades there have been exciting discoveries casting new light on the Pre- and Early Dynastic periods of Upper Egypt. These have come not only in the form of archaeological finds from sites such as Nekhen/Hierakonpolis and the early harbor sites on the Red Sea coast, but also from chemical and molecular analyses carried out on existing finds and materials. It seems that Predynastic Egyptian elites, already involved in long-distance trade and exchange, turned to timber and byproducts (resins, tar and oils) from far-away coniferous forests in order to communicate with their gods and to seek eternal life.

Two case studies are highlighted in this paper: the earliest indications of wooden ocean-going ships, and the first known intentional application of embalming substances to a dead body. Both point towards close contacts between Egypt and the Levantine coast. Only there local settlements had access to the cedar forests in the high Lebanese mountains, possessing the necessary know-how to fell timber and extract resins, knowing their qualities and antibacterial properties, being able to handle the large carnivores inhabiting these wild and deep forests – and exhibiting the ability to export these numinous raw materials by means of ocean transport.

Accepting an early and dynamic exploitation of the Lebanese cedar forest we can perhaps view archaeological and iconographical material from Pre- and Early Dynastic Egypt – and contemporary Mesopotamia – in a new light.

Tirsdag d. 8. december, kl. 18

Nyt fra Ægypten, v. *Tine Bagh, PhD, Museumsinspektør*

Lokale:

- Titel og tekst følger. Jeg er i Cairo og Alexandria to uger lige inden julefesten, så jeg finder på noget i den forbindelse 😊

DÆS-julefest torsdag d. 8. december 2026 - efter foredrag

Julefesten d. 8/12 kl. 19.30 følger foredraget kl. 18.00. Buffet til 200 kr.* Drikkevarer tilkøbes ekstra (MobilePay). Vi glæder os til endnu et hyggeligt samvær med mange DÆS-medlemmer! Tilmelding ved at skrive til ziffjonker@hotmail.com. Tilmelding kan også ske i forbindelse med DÆS-arrangementer. Betaling kan ske ved samme lejligheder eller ved at indsætte 180 kr. pr. person på Danske Bank kontonr. 1551-0007347383. Husk at skrive 'fest' og navn! Aftale om evt. betaling d. 8. december skal aftales med Ziff. **Seneste tilmelding d. 28. november** men meld jer gerne i god tid! * Vi har hævet prisen, da det er svært at dække udgifterne til mad.

-----klip-----

Tilmelding til DÆS-julefest d. 1. december 2026 kl. 19.30

Sted: Frokoststuen hos TORS, KUA2, lokale 10.3.28

Pris for buffet 200 kr. (drikkevarer sælges ekstra). Betaling på kontonr. 1551-0007347383.

Tilmelding er bindende!

Navn(e): _____ Antal: _____

Foredrag på Antikmuseet, Aarhus

Efteråret 2026

24. september, kl. 17.30

En nyopdaget tempelpylon i Ægypten, v. *Ole Herslund, Ph.d. i ægyptologi og Arkæolog, Eberhard Karls Universitet Tübingen, Athribis-Projekt (DFG)*

I Athribis, Sohag, ligger levnene af en mægtig tempelpylon, der for nylig er blevet udgravet. Pylonen er blandt de største i oldægyptisk tempelarkitektur og er dekoreret med fine ritualsener i hævet og sænket relief, der engang var fuldt bemalet, såvel som mystiske og praktisk talt ulæselige indskrifter skrevet med kryptografiske hieroglyffer.

Særligt nordtårnet af pylonen viste sig at have en enestående plan, og inden i det var der bevaret adskillige arkæologiske lag og installationer. Gennem detaljerede udgravninger og optegninger gør disse levne os i stand til at fortælle hele pylons historie: fra monumental og kultisk tempelport i græsk-romersk tid, over flere efterlivsfaser i senantikken, til den endte sine dage som stenbrud i den tidligste middelalder.

29. oktober, kl. 17.30

Fantastiske farver: Polykromiforskning i Glyptotekets samling fra det romerske Ægypten, v. *Cecilie Brøns, seniorforsker og museumsinspektør, Ny Carlsberg Glyptotek*

Ny Carlsberg Glyptotek råder over en enestående samling af gravudstyr fra det ptolemæiske og romerske Ægypten. Samlingen omfatter blandt andet de velkendte mumieportrætter, men også forgyldte mumiemasker, elleve sjældne mumiebuster i gips, en mumiefodkasse, et gravportræt samt to yderst sjældne votivmalerier. Disse genstande har ikke været udstillet i mange år, men netop dette har givet forskerne en unik mulighed for at undersøge dem indgående.

I de seneste fem år har Glyptotekets polykromiforskningsprojekt haft fokus på denne samling med henblik på at afdække spor af de oprindelige farver og bemaling. Undersøgelserne har afsløret et rigt spektrum af pigmenter og teknikker, som vidner om den kunstneriske praksis i gravkontekster i Ægyptens romerske periode.

Foredraget vil præsentere resultaterne af denne forskning og give et indblik i de metoder, der anvendes i museets laboratorium – et "behind-the-scenes" blik på arbejdet med polykromi. Viden om genstandenes oprindelige farver og teknikker kan ikke blot kaste lys over deres oprindelige udseende, men også bidrage til forståelsen af værksteder, geografiske forbindelser og datering.

12. november, kl. 17.30

Grand Egyptian Museum (GEM) – fra Tutankhamon til nørdede potteskår, v. *Tine Bagh, PhD, Museumsinspektør på Glyptoteket*

Det enorme, nye museum ude ved pyramiderne i Cairo, med det sigende navn Grand Egyptian Museum (GEM), åbnede officielt den 1. november 2025 efter årtiers planlægning og byggeri. Allerede et års tid før det kunne man besøge museet, selvom de sidste afdelinger med alle fundene fra Tutankhamons grav og Khufus (Kheops') to både samt flere underjordiske dele med fokus på forskellige temaer endnu ikke var klar.

Museet rummer over 100.000 genstande, og det er umuligt at se alt på en gang. Da jeg har besøgt GEM flere gang efterhånden både før og efter den officielle åbning, vil jeg give et overblik og gå mere i dybden med nogle af mine yndlingsgenstande og de mere hemmelige hjørner og kroge. Noget har relation til, hvad vi har på Glyptoteket. f.eks. statuer og skrin/naos med to konger fra Amenemhat III's såkaldte Labyrint i Hawara. Og noget har at gøre med nogle af mine tidligere projekter og interesser som f.eks. keramik og andre fund fra Tell el-Dab'a (Hyksoshovedstaden Avaris) i det østlige Nildelta.